

et Komma. Jeg henleder blot Opmærksomheden herpaa. Selv den omhyggeligste Koncipist kan komme til at begaa en lille Fejl. Disse to smaa Unøjagtigheder enes vi vel nok om at faa rettet ved tredje Behandling, og naar saa Forslaget kommer til Fællesudvalget, gaar jeg ud fra, at vi nok enes om mere.

Ordføreren (Jørgen Pedersen): Til det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Steincke), der talte paa Socialdemokratiets Vegne, og som ankede over, at det har været en i saa høj Grad kedelig Behandling af dette Grundlovsforslag, der er foregaaet i Udvalget, vil jeg gerne sige, at jeg tror, at Forhandlingen har været i Overensstemmelse med Ønsker fra alle Sider, og jeg skulde tage meget fejl, om jeg ikke i det første Møde har gjort en Bemærkning om, at der neppe vilde være Anledning til, at man optog en almindelig Drøftelse af disse Forslag, og imod denne Betragtning har jeg ikke hørt nogen Indsigelse. Jeg tror heller ikke, det vilde have været praktisk eller til nogen som helst Nytte at have faaet en saadan almindelig Drøftelse.

Det ærede 16de tingvalgte Medlem (Trier) udtalte, at man her i Spørgsmaalet om Valget af de landstingsvalgte havde taget en Stilling, der var strammere end den, Venstre havde taget i Folketinget. Sagen stiller sig saaledes, at man ikke kunde tage en anden Stilling, uden at man maatte stemme i Overensstemmelse dermed, og det vilde altsaa straks paa dette Tidspunkt have medført en Strid mellem Parterne, en Strid, som jeg mener burde undgaas; og hvis den skulde kunne undgaas, saa skulde det være derigennem, at man forhandler sig til Rette i Fællesudvalget. Jeg tror ikke, det vilde have været hensigtsmæssigt — fra mit Standpunkt set i alt Fald ikke — at rejse en Strid paa dette Spørgsmaal og stemme saaledes, at nogle Partier stemte andre Partier over. Jeg kan godt tænke mig, at der var dem, der kunde mene, at det var hensigtsmæssigt, men det har jeg ikke ment.

Den højtærede Minister har fundet et Par Fejl i Ændringsforslagene. Den ene er utvivlsomt en Fejl, idet der mangler et Komma, og dette Komma kan vi jo gerne sætte ind ved tredje Behandling ved et Ændringsforslag, hvis det er nødvendigt. Om det andet: at endelig Bestemmelse om Antallet af Landstingets Medlemmer tages ved Valgloven, er en Fejl, er jeg mere i Tvivl, thi den endelige Bestemmelse tages

naturligvis for det Tidsrum, i hvilket denne Lov gælder. Naar man nu bestemmer, hvor mange Medlemmer der skal være i Landstinget og i Folketinget, er dette paa nærværende Tidspunkt den endelige Afgørelse af Spørgsmaalet; men skulde man senere komme til det Resultat, at det burde være anderledes, tager man en ny endelig Bestemmelse. Jeg tror egentlig ikke, at der vil være noget vundet ved at sige: det nøjagtige Tal; thi dette nøjagtige Tal kan vi ogsaa senere forandre.

Den højtærede Minister mente, at det vilde være en Styrkelse for Landstinget, om Landstinget fik samme Valgretsaldere eller i alt Fald noget nær samme Valgretsaldere som Folketinget. Saa kan man lige saa godt sætte Valgretsaldere til Landstinget til 21 Aar ligesom for Folketingets Vedkommende for at komme saa langt ned som muligt; men denne Opfattelse er i Strid med det, der blev gjort gældende i 1915, i Strid med det, som alle var enige om den Gang. Den Gang var man af den Opfattelse, at det medfører en vis Modenhed at blive ældre — ikke at blive en Olding, som den højtærede Minister tænkte paa. Jeg tror ogsaa, at det er rigtigt, at der er en større Udvikling og en større Modenhed hos en Mand paa 35 Aar end i Almindelighed hos en Mand paa 25 Aar. Det var det, man mente og hævdede den Gang, det var den Alder, man fik gennemført, og den, tror jeg, man absolut vil blive staaende ved ogsaa nu.

Jeg skal gøre endnu en enkelt Bemærkning om 21 Aars Valgretsaldere. Det er blevet anført — ganske vist ikke ved denne Lejlighed, men tidligere —, at det vilde være urigtigt at lade Sønderjyderne stemme i en Alder af 20 Aar om, hvilket Land de vilde tilhøre, og derefter fastsætte en højere Valgretsaldere for dem, naar de skulde deltage i Rigsdagsvalgene her i Danmark. Denne Indvending er blevet imødegaaet i Folketinget, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at man ogsaa andre Steder ikke har villet hylde denne Betragtning, i alt Fald ikke altid. Jeg skal erindre om, at da man i Aarene 1860—70 foretog en Række Afstemninger i Italien, der havde til Resultat, at Italien blev samlet, først til Kongeriget Sardinien, senere til Kongeriget Italien, da foregik disse Folkeafstemninger ogsaa med en meget lav Stemmeretsalder; men da man skulde lave en Forfatning for det nye Kongerige, blev Valgretsaldere en ganske anden. Der har man altsaa heller ikke